

NOVE NOVICE

Z RIBNIŠKO-KOČEVSKEGA KONCA

november 1993 • cena 120 SIT • št. 64

Poštnina plačana pri pošti 61310 Ribnica

- Andreja Hojč:

**ZGLEDI SO NAJBOLJ
POMEMBNI**

- Mleko naše vsakdanje:

**KOČEVSKA – DEŽELA
MLEČNIH RAZPOTIJ**

- Reportaža:

**40-LETNICA RIBNIŠKEGA
VRTCA**

**150 LET ŠOLSTVA V STARI
CERKVI**

Pekarna
HRAM

KRUH IN PECIVO,
SLAŠČICE,
TORTE PO NAROČILU

Trdnjava 1, Kočevje

Telefon: 855-558

**ZAHTEVAJTE PRI VAŠEM
PRODAJALCU ALI OBIŠČITE**
Krušni butik v KOČEVJU

- Glasba:

ANSAMBEL FRANCA MIHELIČA

- Stečajni upravitelj Branko Drobnak:

NISEM SANATOR

- Ernst Saland:

**13.000 DEM ZA SOCIALNO
OGROŽENE**

- Hrovača – Mozelj:

»PUSTITE NAM NAŠE KAMNE«

- Posvet o nasilju med mladoletniki:

**PREVZGOJITI OTROKE
NAMESTO ODRASLIH**

RENAULT

RUFAC
AVTOCENTER RUFAC d.o.o.

Ob Mahovniški cesti 3 – Kočevje

tel. 854-042, 854-666

fax: 855-444

RENAULT

IZREDNO UGODNE CENE R 19

**RENAULT 5, CLIO, TWINGO,
NA ZALOGI – DOBAVA TAKOJ!**

kratki dobavni roki za ostale modele

Financiranje: kredit ali leasing na 36 mesecev

NOVO NA SERVISU: NAJMODERNEJŠA PROGRAMSKA DIAGNOSTIKA PREME – OPTIKA

SERVIS ZA VSE ZNAMKE AVTOMOBILOV

11 22 592
501994/433

KOVINOTEHNA

JESENSKA SUPER PONUDBA '93

OBTOČNA ČRPALKA
IMP GHN 20 BR 25

6.400,00

6.490,00

OBTOČNA ČRPALKA
IMP GHN 20 BR 32

PS GORENJE 604

NA KREDIT
43.990,00

ZA GOTOVINO
39.990,00

TULJAVA ART. 113
1/2" poc.

58,00

58,00

KOLENO ART. 104
1/2" poc.

V nadalovanju z
Ljubljansko banko
in

Stanovanjsko komunalno banko

vam nudimo

KRATKOROČNE
IN

DOLGOROČNE KREDITE

po izjemno ugodnih obrestnih merah

od R + 8 %

(bonitetno ugotavlja banka)

Prodajalna KOVINAR

Reška c.23, Kočevje • tel. (061)853-621

Prodajalna KOVINAR

Opekarska c., Ribnica • tel. (061)861-064

Prodajalna KOVINAR Gradbeni material

Kočevska Reka • tel. (061)800-043

3.630,00

SANITARNA ARMATURA
05251

ŽE ZA
599,00

RADIATORSKI VENTIL
3/8" KOTNI
MARIBORSKA LIVARNA

SANITARNE ARMATURE
ARMAL

že od
3.146,00

SANITARNA ARMATURA
58-231-227

KOVINOTEHNA • KOVINAR TRGOVINA • Kočevska Reka
n.c. (061)854-112 • fax (061)851-613

UVODNIK

Za nami je Martinovo. Kakor vedno je bilo tudi letos za nekatere prepolno zabave in dobre volje, za nekatere pa je minilo čisto neopazno. Nekateri so se nalivali in nacejali, nekateri pa so že skoraj pozabili, kakšnega okusa je dobra kapljica. Vino, ta že na veke vekov priznani opoj tako za dušo kot za srce, je za marsikoga postal predrag špas. Pa ne samo vino.

Predrag je za marsikoga celo vsakodnevni kruh. Predrago je šolanje otrok, pa zdravstvo, elektrika... In ko se človek spopade z vsemi problemi, ki so zgolj banalne - torej materialne narave, ga popade prava podalpska melanholija. Ko pa se spomni še na svoje trpeče srce, na nezavidljiv položaj v službi, na negotovo prihodnost, se ga v hipu polasti tiste vrste korajža, ki jo dobro obvlada marsikateri poet. V vinu je resnica, običajno je kar dvojna... Potem si lahko izbereš tisto, ki se najbolj prilega srcu in duši. In potem damo duška svoji duši do konca in čez... Glede na stanje, v katerem se nahaja naša država v ekonomskem pogledu, obstaja resna bojazen, da bodo tisti, ki jim zmanjkuje denarja za osnovna živila, kar naenkrat odkrili sladkosti martinovanja in ga raztegnili na vse dni v letu z eno samo malenkostno razliko: martinove gosi ne bodo vabile s prazničnih miz, ampak bodo gagale kar po cestah.

UREDNIKA

VSEBINA

Str. 4-5 AKTUALNO

Kadar se na državni ravni potrese, v Kočevje pljusne pravi tsunami. Tokrat gre le za vihar v kozarcu mleka, a vendar...

Str. 6-7 REPORTAŽA

Visoke in okrogle obletnice so praznovalle institucije, ki so namenjene najmlajšim. A iz malega raste veliko...

Str. 8-9 ČRNA KRONIKA

Ko poulično nasilje postane tako vsakdanje, da se ga lahko spremlja tako ravnodušno kot TV film in ko v razprtije za domačimi zidovi morajo posegati možje postave, se zastavi vprašanje, kako je z vzgojo vzgojenih...

Str. 10-11 NOVE NOVIČKE

Humanost ne pozna meja, še posebej, če se preko meja stkane tudi krvne vezi. Trajen je tudi spomin, še posebej, če je žalosten in se ni smel izraziti niti simbolično.

Str. 12-13 VAŠ INTERVJU

Ni ga področja, katerega bi si pomišljali zaupati naši sogovornici, saj že dve desetletji uspešno nudi zavetje tistim, ki so nam najdragocenejši - našim otrokom.

Str. 14-15 DOBRO JE VEDETI

Kako zgraditi hišo, ne da bi ti jo država porušila ali da bi si pri tem napravil zdravje z okvaro hrbtenice?

Str. 18-19 GLASBA

Ansambel Franca Miheliča preko NOVIC sicer ni mogoče poslušati, pomagale pa vam bodo, da boste bolje vedeli, kdo vse izvalja zvoke melodij, ki so očarale množice to- in onstran meje.

Str. 21 ŠPORT

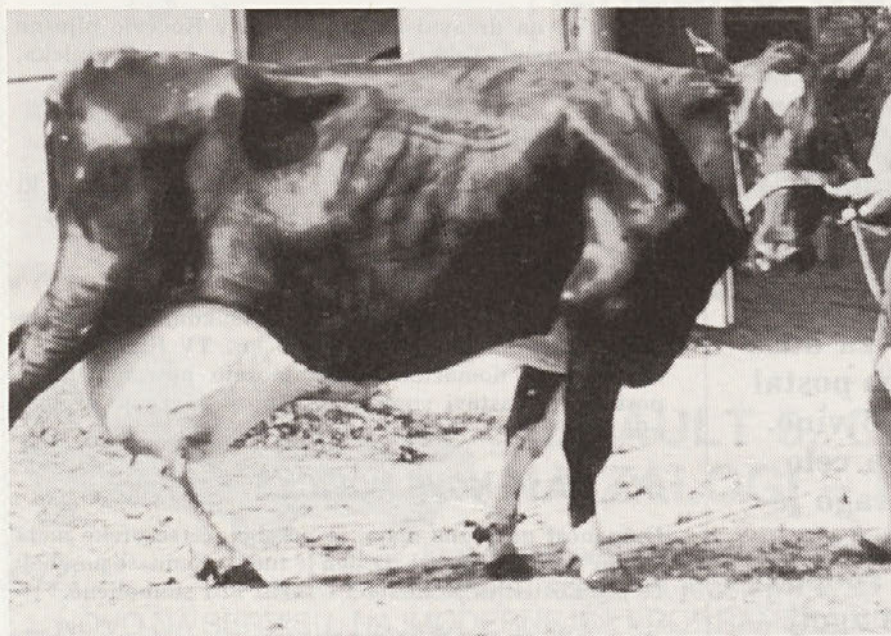
Ribniško-kočevske športnike spremlja športna sreča. Trikrat potrkajmo...

NOVE NOVICE

NOVE NOVICE izdaja PROZA d.o.o., Ribnica. Glavna in odgovorna urednica: Darja D. Hafnar. Novinar in lektor: Stane Hafnar. Tisk: Tiskarna Tone Tomšič, Ljubljana. Organizacija: Luxuria d.o.o., Ljubljana. Po odločbi Ministrstva za informiranje št. 23/92 sodi časopis NOVE NOVICE med proizvode informativnega značaja in se zato plačuje 5 % prometni davek, ki je vračunan v ceno časopisa. Polletna naročnina 1200 SIT. Naslov uredništva: Vrtnarska 2, Ribnica. Poslovni čas od 8.00 do 11.00. Tel. 861-765 med poslovnim časom, ostalo 861-704. Žiro račun: NOVE NOVICE 51310-685-1349.

Mleko naše vsakdanje

KOČEVSKA - DEŽELA MLEČNIH RAZPOTIJ

Pravilniki

Julijski pravilnik, ki določa nove kriterije za mikrobiološko čistočo mleka, je dejansko najbolj udaril po tistih proizvajalcih, ki si zaradi proizvodnje manjših količin ne morejo omisliti dragih in sterilnih naprav za molžo in shranjevanje, pa tudi hlevi ne ustrezajo vsaj osnovnim sanitarnim predpisom. Mlekarne so dolžne obvestiti organizatorja odkupa, da njihova stranka oddaja nekvalitetno mleko že pri vsebnosti 800 tisoč mikroorganizmov na mililiter, pri večji prekoračitvi pa sledi takojšnja odločba o začasni prepovedi oddaje mleka do sanacije razmer. Samo za ilustracijo: pred uveljavitvijo tega pravilnika so bile mlekarne dolžne sprejemati mleko tudi z vsebnostjo do 3 milijone mo/ml, z minimalnimi sankcijami pa so tolerirale tudi nekajkratno prekoračitev te spodnje meje. In še dodatna ilustracija: novi pravilnik, ki naj bi začel veljati v decembru, bi vsebnost mikroorganizmov omejil na 100 tisoč enot, kar pomeni, da bi mlekarne v odkup sprejemale le mleko sedanjega prvega kakovostnega razreda.

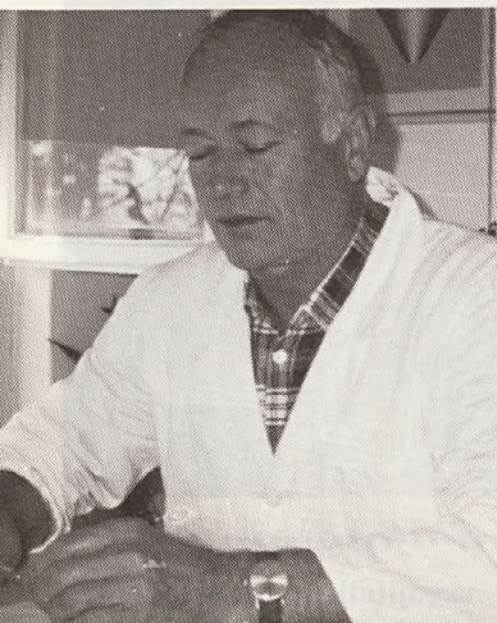
Resničnost in dvomi

Pričujočo zgodbo o mlečni poti je "zakuhal" Anton Škerjanc iz Šalke vasi, ki se mu je letos v septembru prvič po več desetletjih kmetovanja primerilo, da ga je Kmetijstvo gospodarstvo Kočevje kot organizator odkupa obvestilo o prepovedi oddaje mleka zaradi prekoračitve kriterijev o kvaliteti. Na obisk so prišli kmetijski svetovalci in oddaja je spet stekla, pri obračunu pa je bilo mleko zaradi padca v najnižji kvaliteten razred plačano po 30 % nižji ceni, osiromašeno pa je bilo tudi za državno provizijo na oddano mleko. Na tak način je Kmetijsko gospodarstvo ob istem času ukrepalo tudi do 13 drugih zasebnih proizvajalcev mleka, zato se je najbrž še v kom drugem porodil sum o drugorazrednem odnosu kmetijcev in mlekarne do kmeta v stilu: Ko ne vedo kam bi z mlekom, najprej udarijo po nas. Pojavijo se dvomi v verodostojnost meritev mleka, ki ga opravijo v Ljubljanski mlekarni, prevelika postane 7 % provizija, ki si jo poleg 3 % premije s strani mlekarne za stroške organizacije odkupa zadrži Kmetijsko gospodarstvo, sumljive postanejo ukinitve ali grožnje z ukinitvijo zbiranja mleka po skrajnem obrobju občine "pod krinko" nerentabilnosti, ponovno se prebudijo dvomi o tem, ali se farme brez nelojalne pomoči mlekarne ob tolikšni režiji sploh lahko preživijo, še posebej, ker jim je država vzela zemljo, itd...

Mleko je naša najbolj vsakdanja hranilna tekočina, ki naj bi v nekem zaključenem krogu preživljala tako tistega, ki ga proizvaja kot tistega, ki ga na koncu v takšni ali drugačni obliki tudi užije. V naravi se krog zaključi sam po sebi, družbeni tokokrog pridelave, zbiranja, predalave in distribucije mleka do potrošnika pa je ponavadi slab ponaredek naravnega, s katerim je ne glede na prostor in čas le redkokdo zadovoljen. V Sloveniji smo bili v zadnjem času priča kar nekaj kmečkim mlečnim štrajkom, mlekarne so svoje cenovne udare napravile bolj potih, država pa naj bi skrbela predvsem za to, da se mleko spleča proizvajati, predelovati in da je na koncu še vedno dostopno večini državljanov. Z novim julijskim in predvidenim decemberskim pravilnikom o kvaliteti oddanega mleka, s katerim naj bi država zagotovila potrošnikom evropsko kvaliteto mleka, pa so se ta razmerja začela rušiti pri najšibkejšem členu: proizvajalcu na podeželju z eno ali dvema kravama, ki mu je oddaja mleka bolj sredstvo za zagotavljanje najnižje ravni socialne varnosti ali dodatni vir zaslužka k pokojnini. Kočevska pa ne bi bila to kar je, če ne bi v tem za mnoge sicer usodnem ukrepu odkrila zahrbtno spletko velikih državnih farm in državnih mlekarne proti nemočnemu podeželskemu kmetu. Praznjenje podeželja, ki je bilo v zadnjih desetletjih posledica zaverovanosti v odrešujočo vlogo državne industrije, se po takšnih težah skozi stranska vrata vrača na podeželje tudi v novi državi...

Kmetijsko gozdarska zadruga Kočevje

Glede na to, da je odločbo o prepovedi oddaje mleka do sanacije razmer izdala eni od svojih članic tudi edina kočevska kmetijska zadruga, smo se po mnenje o učinkih novega pravilnika na zasebne kmetovalce napotili h Krajčevim v Dolgo vas. Tam so nam zagotovili, da nov pravilnik ne bo imel bistvenih posledic za njihovo osemčlansko zadrugo, saj so njeni člani specializirani za pridelavo mleka in temu ustrezno tudi opremljeni. Tudi oni so dolžni upoštevati obvestilo mlekarne o nezadovoljivi kvaliteti mleka, ki ga preko zaduge odaja njen član, zato so dolžni tudi izdati temu primerno odločbo in poskrbeti za sanacijo razmer. Organizacijo odkupa mleka so prevzeli v lastno režijo po likvidaciji TOK-a pri Kmetijskem gospodarstvu Kočevje, niti od tega kmetijskega podjetja niti od mlekarne pa se ne počutijo v podrejeni vlogi. Svojim članom ne zaraču-

mlekarne opozarjala na to potrebo že precej let. V mlekarne imajo zaprisežene laborante, ki so pri analizi kvalitete nevtralni, kvaliteto mleka pa nadzorujeta tudi veterinarski in biotehniški inštitut, vzporedne raziskave pa dajejo enake rezultate. Poleg tega ima vsak proizvajalec možnost dati mleko v analizo na pristojne institucije na lastne stroške, zato Hribar zavrača vsake očitke o pristranskosti mlekarne pri ocenjevanju kvalitete mleka. S številkami o količini oddanega mleka zavrača tudi morebitne sume, da se mlekarne skušajo znebiti zasebnih kmetovalcev na račun družbenih: 130 kmetij na Kočevskem vključno s Strugami in Starim trgom odda skupaj okrog le 30.000 l mleka mesečno, kar je količina, ki je neprimerljiva s skoraj 700.000 l mleka, ki jih mesečno odda Kmetijsko gospodarstvo. Kvaliteta mleka iz farm je v najvišjem cenovnem razredu, kvaliteta mleka po manjših kmetijah pa je večinoma v nižjih razredih ali celo izven njih. Zbiranje mleka po Poljanski dolini se vzdržuje kljub očitnemu padcu odkupa v zadnjih desetih letih od 900 l na 260 l dnevno, na Kostelskem pa so odkup ukiniteli zaradi tega, ker so se glavni proizvajalci mleka preusmerili v druge dejavnosti in ne zato, ker bi bil odkup mleka nerentabilen. Mleko iz Osilnice se zbira s hrvaške strani vsak drugi dan in se tja tudi prodaja po tamkajšnjem pravilniku večinoma po polovico nižji ceni kot se odkupuje pri nas, v Dragarski dolini pa bo morebitnim novim kriterijem o kvaliteti mleka zadostil komaj vsak četrti proizvajalec. Govorica števil, ki so jih posredovali v kočevski sirarni so res zgovoren dokaz, kaj se dogaja s slovenskim podeželjem, le težko pa bi krivdo za to naprtili le mlekarjem.

Kmetijsko gospodarstvo Kočevje

Direktor kočevskega kmetijskega gopo-

darstva je povedal, da bi organizacijo odkupa mleka od zasebnih kmetijcev z veseljem prepustili komerkoli, ki bi se tega upal lotiti. S temi besedami je zavrnil morebitne očitke, da se podjetje okorišča z zaračunavanjem uslug za organizacijo odkupa, kočevski zasebni kmetje pa KG-ju tudi ne morejo predstavljati resne konkurence tako po količinah kot kvaliteti oddanega mleka, zato KG od mlekarne ne pričakuje zase nobenega privilegiranega položaja. Prej nasprotno, želeli bi si enako-pravnejšega položaja s kmeti, da bi ne bili kot kmetijci obremenjeni z različnimi dajatvami. Na nov pravilnik o kvaliteti mleka so se strokovno pripravili že pred leti, saj že sedaj večino mleka uspejo prodati za ekstra prvo kvaliteto.

Kočevska, dežela (mlečnih) razpotij

Novi pravilniki o kvaliteti mleka, ki strajajo po kočevski deželi, so na Kočevskem še poglobili nasprotja med družbenim (državnim) in zasebnim, med strokovnim pristopom in delom po občutku, med podjetniškim pristopom in kmetovanjem iz socialne nuje ali za kratek čas. Dvom in nezaupnaja v enake startne osnove, ki naj bi jih preko odkupa nudile mlekarne in država tako enim kot drugim, ne bo izginil, dokler bo obstajal kočevski dualizem lastnine, obremenjen z misterijem podedovanih privilegijev ali zatiranja. Kljub temu, da se že kažejo obrisi neobremenjene srednje poti bo preteklo še veliko kočevskega mleka, preden se bodo vanjo zlila sedanja mlečna in drugačna razpotja.

navajo dodatne provizije za stroške odkupa, saj "pridejo skozi" že z 3 % provizijo mlekarne. Bivši poslanec v republiški skupščini pa se kljub temu ne strinja z uvajanjem evropskih kriterijev pri kvaliteti mleka brez temeljite predhodne priprave tudi manjših proizvajalcev - v Evropi so si za sprejem takih pravilnikov vzeli 15 let časa.

Ljubljanske mlekarne – Sirarna Kočevje

Vodja obrata Ljubljanskih mlekarne - Sirane Kočevje Franc Hribar je že na začetku razgovora omenil svetovne tendence ki v dveh kravah ne vidijo perspektive. Po njegovih izkušnjah se majhni prizvajalci ne zanimajo za kvaliteto, čeprav jih je

Stane Hafnar

Ribniški vrtec praznuje 40. rojstni dan

JUBILEJNO SREČANJE

Ribniški vrtec je v mesecu oktobru praznoval 40. letnico svojega obstoja. Zato je na ribniškem koncu minil cel oktober v znamenju raznih otroških prireditev. Tako se je začel oktober z razstavo ob dnevu otroka (od 4. 10. do 8. 10. vsak dan od 10. do 18. ure v galeriji Miklova hiša), nadaljeval pa z ustvarjalnimi delavnicami (glasbeno, lutkovno in likovno, vse v galeriji Miklova hiša). Oktober se je zaključil z jubilejnim srečanjem, v novembru in decembru pa bo vrtec še nadaljeval s svojimi jubilejnimi aktivnostmi, tako se nam obetajo še tri predstave za otroke (11.11., 2.12. in 16. 12., vse ob 17. uri).

Na jubilejnem srečanju 29.10. se je zbralo v vrtcu toliko ljudi, kot jih verjetno skupni prostor v novem prizidku še ni sprejel niti ob najbolj razpiti otroških praznikih, ko je otroke obdaroval Dedek Mraz. Torej se je že po samih obiskovalcih dalo prav hitro sklepati, da gre za pomembno stvar, predvsem pa za dober žur za otroke, ki se jih je kar trlo. Tako otroci kot odrasli pa so imeli kaj videti, saj je bil vrtec praznično okrašen, vzgojiteljice še bolj lepe in urejene kot sicer ... Ravnateljica vrtca Andreja Hojč je v uvodu nagovorila in pozdravila vse zbrane. S pevskim zborčkom in otroško parado so se predstavili mali nadebudneži, seveda pod vodstvom in mentorstvom svojih vzgojiteljic. Še prav posebej pristrčna je bila otroška parada, ko se je vsaka skupina otrok predstavila odraslim v različnih kostumih. Tako se ni manjkalo veveric, zajčkov, medvedkov... V množičnem radostnem razpoloženju se ni manjkalo posameznih cmokov na lica, le-ta pa so zakrivila vzgojiteljice, ki so s tem nagradile marsikatega otroka, ki je uspešno predstavil svojo skupino.

Izid jubilejnega glasila malih šolarjev "ZAJČEK" je bilo svojevrstno, predvsem pa zelo posrečeno presenečenje. Vzgojiteljica Darja Šilc je zbrala in uredila gradivo, hkrati pa ga je s Tomažem Ilcem tudi tehnično uredila. V glasilu se najdejo poleg risbic predšolskih otrok tudi spisi šolskih otrok, ki se z radostjo spominjajo dni, preživetih v vrtcu. Hkrati pa je Darja naredila kar nekaj pogovorov, tako s socialno delavko, psihologinjo in logopedinjo, skratka s strokovnjaki, ki vrsto let sodelujejo z vrtcem. Hkrati je iz kronike vrtca zbrala ravnateljica Andreja Hojč kronološki pregled od ustanovitve vrtca do danes. Naj ta poučen in pristrčen časopis predstavimo z uvodom v glasilo:

"Letnica 1953 nas spominja na uresničljive želje. Vrtec v razredu stare deške šole. Tega je zdaj že 40 let. Najprej vzgojiteljica, sedaj pa ravnateljica, gospa Andreja Hojč, se s svojim kolektivom lahko ponaša. Naše delo je ljubezen, ki je postala vidna. Za vse nas je pomembno tudi leto 1977. Zrasel je nov vrtec na zelenih travah skrbnih ribniških ljudi. Al' bo kal pognalo seme... Pognalo je in bogato obrodilo. Naš vrtec obrača list svoje zgodovine, ki so jo pisali vsi njegovi ljudje. Koliko vzgojiteljic, varuhinj in drugih sodelavcev je tu pustilo svoje velike misli, tople besede, košček srca, zrno modrosti. In koliko sreče in lepote,

ko se je med vzgojiteljem in otrokom pretakala ljubezan in se splevalo prijateljstvo!

Vzgojitelji, igrivi in zvedavi otroci, marljivi sodelavci, naklonjeni prijatelji vrtca in navdušeni zunanji sodelavci so tu pisali svoje pesnitve. Preozek je ta prostor, da bi mogel najti vso pestrost nekdanjega in današnjega utripa vrtca. To bo le pomnik ljudem, ki so tu sejali in želi, in pomnik času, od katerega se oddaljujemo, in hitimo mimo današnjega dne v jutrišnji dan. To glasilo malih šolarjev je najlepša voščilnica slavlencu - VRTCU - in vsem njegovim ljudem, ki mu dajejo življenje.

Gospa Kersničeva, starosta ribniških vzgojiteljic, se je na prireditvi lepo zabavala.

Čestitke urednikom glasila "ZAJČEK".

Po uradnem delu pa je kolektiv vrtca (neuradno je to najlepši kolektiv v celi ribniški dolini) poskrbel za svojevrstno presenečenje. Ko se je namreč pojavila vsem navzočim namenjena gro-mozanska torta, pa čudovito angažirano sadje, pa pijača raznoraznih vrst za odrasle in otroke, se je marsikomu (pa ne samo otrokom!) zazdelo, da se je resničnost krepko oddaljila iz vrtčevih sob in prav vse prisotne je zajel val topline, ki jo zadnje čase prav malokrat začutimo. Vse skupaj pa je bilo vredno še toliko več, ko smo izvedeli, da so torto pripravili v lastni, t.j. vrtčevi kuhinji, pa tudi sadni aranžmaji so bili delo pridnih rok vzgojiteljic. Prijetno vzdušje je trajalo vse do konca slovesnosti, ki je za vse navzoče kljub kar pozni uri (seveda to velja za majhne in najmlajše otroke) prehitro minilo. Škoda, da se ljudje večkrat ne dobijo skupaj v tako lepi pisani sestavi in se imajo kljub temu ali pa prav zaradi tega tako lepo.

D.D.H.

150 let javnega šolstva v Stari Cerkvi **ŠOLA SE PREDSTAVI**

Zadnji četrtek v oktobru so na osnovni šoli v Stari Cerkvi pripravili dan odprtih vrat. Ob tej priložnosti so se spomnili davnega leta 1843, ko je Stara Cerkev dobila svojo prvo javno šolo in se s pomočjo projektne naloge sprehodili skozi 150 let vse do danes, ko se kot osemletka lahko predstavijo staršem in krajanom s številnimi dejavnostmi.

Okrogla obletnica zaznamuje začetek pouka v tedanji zasebni šoli, že leta 1850 pa je šola dobila novo poslopje, kjer v prenovljeni obliki deluje še danes. Učenci lanskega 6. oz. letošnjega 7. razreda so v primerjalni študiji ugotovili, da je pouk sprva potekal le v nemškem jeziku, vse več slovenskih oddelkov pa je začelo nastajati že pred drugo svetovno vojno. Po vojni je bila šola 6, 7 in 4 razredna vse do leta 1990, ko je z dograditvijo novih učilnic postala osemletka. Dve leti pozneje je postala tudi formalno samostojna, pod njenim okriljem pa so še podružnične šole Željne, Podpreska in Struge s kombiniranimi oddelki. Skupaj je na šoli 510 učencev, v Stari Cerkvi pa so v letošnjem letu uvedli nekatere dobrodošle novosti: opisno ocenjevanje v prvih treh oddelkih ter tri ocenjevalna obdobja.

V sicer razpadajoči telovadnici (ta prostor so za prireditve izbrali namenoma, da javnost opozorijo na nevezdržne pogoje za telesno vzgojo) so poleg predstavitve projektne naloge priredili tudi kulturno-zabavni program. Učenci so uprizorili igrice in recital, znova pa se je predstavil tudi pevski zbor, ki prej zaradi kadrovskih težav dve leti ni deloval. Staršem in drugim obiskovalcem so bila 28. oktobra odprta tudi vrata učilnic, kjer so se lahko seznanili z dosežki obšolskih dejavnosti učencev, projektno delo o razvoju šolstva v Stari Cerkvi pa bo še nekaj mesecev razstavljeno v eni izmed učilnic.

Posvet o nasilju med mladimi

PREVZGOJITI OTROKE NAMESTO ODRASLIH?

Posveta o nasilju med mladimi in mladinski kriminaliteti, ki ga je organizirala ribniška policijska postaja, se je kljub številnim razposlanim vabilom udeležila le peščica staršev. Najudobneje bi bilo iskati razloge za neudeležbo v datumu in uri posveta, t.j. 29. 10. ob 18. uri, ki sta sovpadala z jubilejnim srečanjem ob 40-letnici ribniškega vrtca. Vseeno pa se dozdeva, da starši niso dovolj resno odreagirali na vabila in da se morda marsikdo premalo odgovorno obnaša do vzgoje svojega otroka, kar je potem razvidno tudi iz njegovih dejanj. Škoda, kajti gosta večera sta bila dipl. psihologinja Suzana Selan in g. Kern iz ljubljanske UKS UNZ. Marsikomu bi namreč najbolj poklicana lahko odgovorila na vprašanja, ki bi sicer morala biti zastavljena, pa jih ni imel praktično kdo zastaviti. Starši, ki so sodelovali na posvetu, so bili namreč starši otrok, ki so pretep le opazovali in torej niso bili aktivno udeleženi. So pa jih vseeno obiskali predstavniki v modrih uniformah na domu, kar je vzbudilo nemalo negotovanja v stilu: So mar policaji obiskali tudi opazovalce pretepa iz bližnjih stanovanjskih hiš, in to odrasle ljudi? Tudi oni se namreč niso izkazali, saj ni nič o pretepu obvestil ribniške policijske postaje.

Zakaj nihče ni prijavil pretepa?

Neljubi dogodek, ki se je pred kratkim zgodil v bližini ribniškega begunskega centra, ko so domači fantje topli begunske fante, je sprožil v Ribnici nemalo polemik. Predvsem v zaskrbljujočem tonu, saj so domačini v zasedi počakali begunce, ki so se vračali z rokometne tekme, in se z raznimi pripomočki fizično spravili nadnje. Zaskrbljujoče in skoraj neverjetno je, da ni nihče o pretepu obvestil policijske postaje, saj se je pretep odvijal v neposredni bližini stanovanjskih hiš. Kljub mnogim odraslim opazovalcem ni nihče zaprosil za interven-

cijo policije! Tako pa je, zgolj po naključju, sam inšpektor naletel na pretep, ki je do njegovega prihoda trajal že kakih 10 minut in so bile poškodbe pretepenih kar precejšnje, vsekakor pa dosti hujše, kot bi bile, če bi "odrasli" odreagirali odraslo in odgovorno. (Tudi tokrat se je izkazalo, da nam odgovornost in človečnost nista dani niti v zibelko niti nam ju ne da formalna polnoletnost.

Umakniti se ali reagirati?

Naj omenimo še podoben incident, ki se je pred kratkim zgodil na ribniškem šolskem plesu, ko so bivši osnovnošolci te iste šole s plinskimi spreji skozi špranje spustili v prostor toliko plina, da

so morali ples predčasno zaključiti. Incidenti, ki jih je med mladoletniki vse več, zbujaajo skrb, pa tudi odpor marsikoga, saj si še golobradi fantiči privoščijo marsikatero grenko na račun odraslih, ki se jim najraje umaknejo. Kričanje, žvižganje, razne opazke in žaljivke niso več redkost na ribniških ulicah. Kakšno vlogo igrajo pri tem starši mladoletnikov? Očitno nikakršno! Žalostno in nerazumljivo je opazovati takšno brezbriznost, saj so vendar otroci skoraj vedno ogledalo svojih staršev...

Prevzgojo prepustiti policiji?

No, po toči zvoniti je prepozno in tu je pet kazenskih ovdb zoper brutalni napad petih mladih...Starši teh petih otrok niso bili prisotni...Inšpektor Jože Poštrak, ki se je potrudil, da bi preventivno ukrepal pred možnimi nadaljnimi incidenti (tako begunski otroci kot domačini so si obljubili 'reprizo!'), je tako ostal samo pri ponesrečenem poskusu posveta in pa seveda pred nalogo, da sam prevzgaia mladoletnike, ko mu le-te zaradi raznih prekrškov pripeljejo policisti na postajo.

Nasvet po toči...

Za kakršnokoli nadlegovanje pa policija prizadetim svetuje, naj se nemudoma odločijo in javijo na najbližjo policijsko postajo. Marsikdaj namreč oškodovani in prizadeti ne odreagira tako, predvsem iz strahu pred maščevanjem mladoletnikov. Tak strah pa je običajno odveč in celo mladostne delikvente še vspodbudi k nadaljnjemu delikventnemu obnašanju.

Darja D. Hafnar

Nad lužo z republiškim inšpektorjem

Zapis o luži ob cesti v Nemški vasi, ki ogroža promet, uničuje fasade okoliških stavb in kali med-sosedske odnose, po mnenju tamkajšnje bralke ni ustrežal resnici. Neupravičeno naj bi ji očitali zasutje odtoka, ki naj bi bil tudi izgrajen v lastni režiji na zasebnem zemljišču in to ne z namenom, da bi se vanj stekale meteorne vode s ceste. Temu, da voda zastaja, naj bi bili krivi tisti, ki so nasuli pesek čez prvotni obcestni kanal v smeri proti Kočevju.

Na kočevski upravi Cestnega podjetja Novo mesto so nam povedali, da so že spomladi pismeno obvestili vse stranke, naj odmašijo jarke. Nihče se ni odzval, zato je pred kratkim republiški inšpektor naročil cestnemu podjetju, naj mu dostavi katastersko mapo z zemljišči. Ko bo znano, čigavo je zemljišče, bo izdal ustrezne odločbe, po katerih se bo ravnalo tudi cestno podjetje. Neuradno pa na cestnem podjetju menijo, da bi odtok moral biti urejen še naprej tako, kot je bil 40 let vse do lanskega leta...

ZALOŽIL SE JE Z VINOM

26. oktobra so v Mercator Jelki odkrili vlom v skladišče pijač, pri tem pa pogrešili 24 steklenic vina. Neznani storilec se je z njimi založil skozi okno, pri tem pa ni bil pretirano izbirčen pri letniku ali poreklu, saj je bilo škode za 5.000 SIT.

POSEKANE BUKVE IN POŽGANA KOČA

28. oktobra so iz GG v Ribnici prijavili tavino lesa na območju Velike Gore - Martinovec. Nekdo je posekal in odpeljal štiri bukova debla v skupni izmeri 4,5 m³. Naslednji dan so iz dole-njevaškega lovškega društva obvestili ribniško policijo, da je pri 'okamenelih svatih' v Veliki Gori pogorela lovška kočica v izmeri 10 x 8 m. Pogorišče si je ogledala komisija uprave UNZ, domnevno pa je v kočico udarila strela.

VLOM V KIOSK

1. novembra zjutraj je K.F. obvestila kočevsko policijsko postajo o vlamu v kiosk Dela na Kidričevi. Vlomljeno je bilo pri zadnjih vratih, storilec pa so zadišali predvsem cigareti, saj so jih odnesli v skupni vrednosti 105.000 SIT. Za storilci še poizvedujejo.

PONAREJEN BANKOVEC ZA 200 DEM

2. novembra so iz kočevske banke obvestili policijsko postajo, da so odkrili ponarejen bankovec za 200 DEM. Hrvaški prevoznik je povedal, da je bankovec dobil od delodajalca iz Osijeka, zamenjati pa ga je nameraval zaradi nakupa gum.

PRIDRŽANA ZARADI GROŽENJ OČETU

2. novembra je za policijsko intervencijo zaprosil K.H. iz Ribnice. Sin mu je namreč grozil z ubojem in ga fizično maltretiral, ker

pa s takim početjem ni nameraval prenehati tudi po prihodu policistov, so ga do iztreznitve pridržali na policijski postaji. Podoben poziv je prišel štiri dni pozneje tudi iz Loškega Potoka. Policisti so zaradi groženj očetu in razbijanja morali odpeljati B.B. s sabo v Ribnico do iztreznitve.

VINJEN, BREZ IZPITA IN NESPODOBEŃ DO POLICISTOV

Nekateri se na območju zelene meje res nikakor ne morejo privaditi na prisotnost policistov. 3. novembra pozno zvečer se je tako v Novem Kotu hudo razburjal na policiste K.E. iz Podpreske, ker so zaustavili njegovo vozilo in zahtevali prometno in vozniško dovoljenje. Z izgovorom, da jih nima pri sebi, jim je ponujal orožni list. Izkazalo se je, da zanj velja varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, zaradi očitnih znakov vinjenosti so policisti predlagali preizkus z alkotestom. K.E. ga je odklonil kakor tudi prepoved nadaljne vožnje. Samovoljno je odpeljal in se po nekaj metrih vožnje vrnil, da bi nadaljeval z nespodobnim obnašanjem, grožnjami in poskusi fizičnega obračunavanja. Zaradi vsega naštetega so ga odvedli na ribniško policijsko postajo do iztreznitve.

POŽAR V OKNARNI

7. novembra se je vnel požar v Inlesu v Loškem potoku. V odsesevalnem sistemu oknarne je iskra iz lesnopredelovalnega stroja vnela žaganje, požar pa so omejili gasilci okoliških gasilskih društev. Škode je za okrog 300.000 SIT.

PREVOZILA STOP ZNAK

Na križišču pred restavracijo Jelka je pri vključevanju na prednostno cesto M.D. prevozila STOP znak na Kolodvorski ulici in s tem izsilila prednost vozniku T.A. iz Ribnice. Nastalo je za 200.000 SIT škode.

Precej preglavic pa dela predvsem tujcem tudi križišče Šeškove in Kolodvorske ulice z Ljubljansko in Cesto na Ugar. Še posebej, če vanj pridejo iz kočevske smeri, saj je znak na bližnjem hotelskem poslopju, ki označuje prednostno cesto, že kar "kronično" obrnjen proti tlem.

Ernst Saland, dobrotnik iz Nemčije

13.000 DEM za socialno ogrožene

Kočevje ima veliko srečo, da ga sorodstvene vezi povezujejo s človekom iz daljnega Oer-Erkenschwicka, ki je kot politik in gospodarstvenik opažen tudi v Nemčiji. G. Ernst Saland je namreč pred kratkim dobil enega najvišjih nemških državnih priznanj, namesto sprejemanja ob tej priložnosti običajnih daril pa se je odločil, da raje zbere denarne prispevke za pomoč Kočevju.

Odločitev je bila nenavadna le na prvi pogled, kočevski in nemški javnosti pa je znano, da je bil g. Saland tudi eden glavnih organizatorjev pomoči v hrani in obleki za kočevske socialno ogrožene družine in begunce, ki je bila pripeljana lani in pred nekaj meseci. Za pomoč v denarni obliki se je odločil, ker je bilo pri zadnji pošiljki obilo težav na carini in inšpekcijskih pregledih. Obodelivi visokega priznanja mu je uspelo zbrati preko 13.000 DEM, ki jih je kočevskemu Rdečemu križu javno izročil 21. oktobra. Ob tem si je želel dobiti le zagotovilo o nadzoru porabljenih pomoči, ki naj bi jo RK po lastni presoji najkoristneje porabil za nakup božično-novoletnih daril za socialno ogrožene otroke, saj bo tako Salandov prispevek razveselil kar najširši krog upravičencev. RK je dobrotniku poročal tudi o razdeljevanju zelo kvalitetne pomoči v hrani in higienskih potrebščinah iz prejšnje pošiljke, ki se v največji količini še

hrani za hujše čase, ko bodo pošle dosedanje zaloge.

Ernst Saland tako ostaja s Kočevjem povezan tudi potem, ko so se z njim po smrti njegove matere leta 1988 in polbrata Wernerja Kosiča tri leta kasneje pretrgale še zadnje žive vezi. S svojo nemško materjo, jugoslovanskim očimom in polbratom je izgubil stike v vojni vihri in šele po dvajsetih letih izvedel, da so se njegovi leta 1949 preselili v Kočevje. Na Kočevsko je začel redno zahajati po očimovi smrti 1966. leta, v tem času pa se je spoprijateljil s pokojnim kočevskim županom Alojzom Erzenom. Navezanost na Kočevje pa se je razvila v redno izmenjavo stikov z Oer-Erkenschwickom na športnem, kulturnem, humanitarnem in v zadnjem času tudi na poslovnem področju.

Ernst Saland je namesto daril ob visokem državnem priznanju speljal akcijo, v kateri je za blažitev socialnih stisk prijateljskega Kočevja zbral 13.000 DEM.

Begunski center Kočevje

ZARADI PRODAJE SAMSKEGA DOMA RAZSELILI BEGUNCE

V samski dom Zidarja v stečaju so se lansko pomlad naselili begunci, ki so s šestimi kamioni prebegnili v strahu pred srbsko okupacijo nekaterih vasi v okolici Srebrenice. Kljub temu, da je bila naselitev v domu začasna rešitev, so si večinoma sokrajani kmalu uredili znosno življenje vključno s šolstvom, saj so bili v centru s številnimi ločenimi sobami in javnimi prostori za to dani tudi vsi pogoji. Ker pa se bliža zaključek stečajnega postopka, po katerem je samski dom predmet prodaje, je urad za priseljevanje sprejel sklep o preselitvi beguncev.

Preselitev naj bi potekala med 8. in 15. novembrom, zajema pa 86 otrok, 44 žensk in 17 moških. Beguncem je samski dom zaradi naštetih prednosti težko zapustiti tudi zato, ker ni možnosti, da bi jih vse

preselili v isti center na drugi lokaciji. Na upravi kočevskega begunskega centra kljub temu zagotavljajo, da begunci selitev spremljajo z razumevanjem in da ne bo prihajalo do podobnih težav kot v postojnskem motelu Proteus.

Hrovača

"PUSTITE NAM NAŠE KAMNE"

V nedeljo, 7. novembra, sta bili v Mozlju in Hrovači maši z žalnimi slovesnostima v spomin na zamolčane Jelendolske žrtve. Na ribniškem pokopališču, kjer so 1944 leta pokopali 92 od skupaj 148 žrtev, ki so jih jeseni 1943 pobili in pometali v jame pri Jelendolu po padcu plavogardističnih postojank na Turjaku in Grčaricah, so odkrili tudi spominsko obeležje.

Na pokopališču v Hrovači je bil vsa poveljna leta do nedavnega preganjan vsak spomin na pokopane žrtve, zato sta se Društvo za ohranitev spomina na zamolčane žrtve ter Nova zaveza dogovorila za ureditev spominskega obeležja, ki ga je uredila SO Ribnica. Predsednik Franc Mihelič je v slavnostnem nagovoru poudaril, da vsi načrtni ukrepi, da bi se na jelendolske žrtve pozabilo, niso bili uspešni, dokazi sprave pa bi se morali izraziti tudi v družini, med sosedi

Množica zbranih sorodnikov, prijateljev in znancev bo odslej lahko javno počastila spomin na jelendolske žrtve pred spominskim obeležjem na novem delu pokopališča v Hrovači.

in v skupni odgovornosti za gospodarski razvoj. Predstavnik Nove slovenske zaveze Tine Velikonja je tistim, ki očitajo ponovno obujanje domobranstva, plavogardizma in partizanstva, v zanosnem nagovoru odgovoril, da je žalovanje naraven proces in

jih pozval z besedami: "Pustite nam naše kamne, saj se z njimi zmanjšuje prepad, ki nas ločuje". Mašo je v Hrovači vodil prelat Franc Vrhunc, v kulturnem delu programa pa so sodelovali oktet Gallus, PZ Struge, nonet Vitra in recitator Jože Lampe.

Knjiga o cerkvah na Kočevskem

Z ZAMUDO, TODA OBSEŽNEJŠA

Izid knjige Cerkve na Kočevskem nekoč in danes je bil napovedan na dan proslavitve 600 letnice kočevske župnije, vendar je bil prestavljen za nekaj tednov med drugim tudi zaradi povečanja njenega obsega iz 150 na 272 strani. Knjiga z 80 črnobelimi in 160 barvnimi fotografijami priča o posledicah razseljevanja in ideologije, Kočevcem pa naj bi pomagala k objektivnejšem poznavanju lastne zgodovine in s tem k boljšemu odnosu do svoje kulturne dediščine.

Zgodovinar Mitja Ferenc je knjigo označil za prvi prikaz gmotne škode, ki je na Kočevskem nastala v polpretekli zgodovini. Od 130 sakralnih objektov se jih je do danes ohranilo s streho le še 48, od tega nobeden na območju Kočevske Reke. Največ se jih je ohranilo na območju Kočevskega polja, kjer je po ugotovi-

tvah umetnostnega zgodovinarja Gojka Zupana ohranjena tudi zapuščina velike kulturno-umetniške vrednosti: kadičnice, monštrance in freske. Knjigi je spremljajoči dopis dodal dr. Franc Dolinar, izšla je v nakladi 2.000 izvodov, predstavljena pa je bila tudi v Muzeju novejšje zgodovine (Cekinovem gradu) v Ljubljani.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
dragega moža, sina,
očeta, brata, dedka
in tasta

Antona Lovšina

se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom,
prijateljem, sosedom
in znancem za darovno
cvetje in sveče v njegov
spomin ter spremstvo na
njegovi zadnji poti.
Žalujoci: žena Marta, sin
z družino in ostalo
sorodstvo

Ribnica, november 1993

Andreja Hojč

ZGLEDI SO NAJBOLJ POMEMBNI

Andreja Hojč je znana širšemu krogu prebivalstva ribniške doline, saj je že po svoji naravi odprt človek, ki ima rad ljudi in še posebej otroke, zato jim rada prisluhne in tudi marsikdaj pomaga rešiti sprva še tako zapleten problem. Andreja, sicer rojena Ribničanka, je natanko pred 20 leti nastopila delo v ribniškem vrtcu kot prva in tistega dalnjega leta 1973 tudi edina šolana vzgojiteljica na ribniškem koncu. Danes je kot dolgoletna ravnateljica ribniškega vrtca in kot mati treh odraščajočih sinov precej bolj izkušena pri delu z otroci, kot poslanka v občinski skupščini pa v marsičem lahko pripomore tudi k ustvarjanju humanejših pogojev za življenje vseh nas. Ob tem ali pa prav zato je uspela ohraniti iskričo in radoživo dušo deklice, ki se je z domačim psom lovila po ribniških grajskih ruševinah.... V pogovoru s to optimistično, kreativno in dinamično sogovornico smo izvedeli veliko novega s področja vzgoje in psihologije otroka, organizacije in vodenja kolektiva, o managementu...Ves pogovor pa je preveval poseben fluid, saj se je prav v zraku čutila njena neskončna pripadnost kolektivu in ljubezen do dela, ki ga opravlja.

Kakšen človek je dober vzgojitelj?

Andreja: Vzgojitelja vlečejo v ta poklic skrivnosti otroštva. Marsikdo to lastnost ima, marsikdo pa tudi ne. Tako je za dobrega vzgojitelja potrebna tudi posebna senzibiliteta, ki pa je spet nekomu dana, ali pa tudi ne. Tako je za vzgojitelja pomembna tudi posebna sposobnost vživljanja v otroka. Zato mora človek vedno začeti pri sebi. Šele, ko greš zares vase, lahko veliko daješ. Poleg zaupanja in ljubezni so za otroka zelo pomembni zgledi.

Kako pa lahko roditelj ve, da prav oz. dobro vzgaja svoje potomstvo?

Andreja: Tudi za starše veljajo zgoraj omenjene besede. Predvsem je potrebno biti pošten sam do sebe, potem pa prek lastnega zgleda oblikovati otroka. Tisto, kar se roditelju zdi, da bi otrok moral obvladati oz. imeti, tiste pozitivne stvari morajo nenehno in namenoma poudarjati. To niso zgolj besede, to je način življenja.

Koncept vzgoje v vrtcih se je predvsem v zadnjih letih precej spremenil?

Andreja: Predvsem je prisotno iskanje nekih novih poti in vrednot, vzgoja izhaja iz otroka. To pa pomeni, da izkušnje in spoznanja pridobiva preko čimveč čutil, seveda na svoj način in zanj značilno intenziteto. Z namenom, da bi starši spoznali ta humanejši pristop k otroku, smo roditeljske sestanke spremenili v srečanja vzgojiteljev, otrok in staršev oz. družin. V druženju se prek določene aktivnosti najbolj pristno spoznavajo in notranje bogatijo sebe in drug drugega.

V svoje delo vlagaš ogromno energije. Kaj te motivira?

Andreja: Po eni strani mi daje moč stroka, po drugi strani pa mi dajejo energijo otroci sami. Prav otroci mi krepijo ljubezen in dobro voljo in prav slednje moraš nositi vse življenje s seboj. Ne smeš si privoščiti negativnih misli, ampak ravno obratno. Vedno moraš gledati na življenje optimistično in kar naprej moraš kovati v sebi dobre ideje, te pa moraš sprovajati v dejanja, kar je edino

pravilno. Res, da ti to včasih vzame ogromno energije, ker je za vsako delo važen predvsem proces. Rezultati namreč niso vedno takoj vidni.

Pa znajo pristojni prav ceniti delo vrtcev?

Andreja: Prav besna sem, kako smo bili vzgojitelji že vsa leta potisnjeni nekam v kot. Za nekatere so vrtci še vedno sinonim za nedoraslost. Mogoče ali predvsem zato je status predšolske dejavnosti urejen šele letos. Tudi vezanost na matično občino ne prinaša ugodnejšega položaja, kot bi ga imeli, če bi bili odvisni neposredno od države. Ali se odnos do našega dela ne kaže tudi skozi delež proračunskih sredstev za vrtec?!

Kakšen status bi si želela za svoj vrtec?

Andreja: Želimo biti javni zavod v pravem pomenu besede, želimo biti sodoben in uspešen vrtec. Zato se vse bolj odpiramo navzven, saj se zavedamo, da je zelo pomembno, kako gledajo na nas ostali krajani. Dejansko smo stavili vse na karto poštenega odnosa tako do otrok kot do staršev in prav to se nam dandanes obrestuje. Po lanskoletni vsesplošni krizi v naši občini, ko je ostalo na cesti kar nekaj ljudi, je bil občuten osip otrok, kar okrog 50-60 otrok manj kot običajno je bilo vpisanih pri nas. Letos pa se je stanje obiska otrok bistveno izboljšalo, lani izpisani otroci so se letos vrnili in to je dalo tudi nam, delavcem vrtca, prav posebno izkušnjo. Postalno nam je dokončno jasno, da je vrtec dandanes namenjen potrebam otrok (potrebe po druženju in igri s sovrstniki) in ne toliko potrebam staršev (t.j. nujnega varstva zaradi delovne odsotnosti).

Kako bi opisala svoj kolektiv?

Andreja: Smo mlad kolektiv, katerega povprečna starost je okrog 30 let. Vsak posameznik je strokovno usposobljen za svoje delo, vse pa nas družijo pripravljenost in zmožnost za dobro opravljanje dela. Pohvaliti moram prav vse sodelavce, saj brez njih vrtec ne bi bil to, kar sicer gotovo je. V kolektivu imamo visoke in ambiciozne, hkrati pa tudi uresničljive cilje, saj smo si temelje zanje že us-

tvarili. Sama se zavedam, da vsako nezaželeno stanje obsega hkrati tudi že rešitev, le-to pa lahko dosežeš z lastno močno koncentracijo in dosledno predanostjo cilju.

Kaj te pri tvojem delu najbolj veseli?

Andreja: Predvsem me razveseljujejo otroci, njihova kritičnost, veselje, spontanost in bistroumnost. Poslušam, ko mi sodelavke pripovedujejo o uspehih svojega dela, veseli pa me, da so tudi same zadovoljne s svojim delom. Veseli me tudi, da si starši vse bolj in bolj želijo stikov z nami, da s tem obogatijo klimo našega vrtca... Razveselijo pa me lahko tudi posamezniki iz širšega okolja, ki kakorkoli, tako ali drugače, prispevajo k razvoju vrtca.

Pogovor se je nadaljeval še dolgo po tem, ko smo formalno zaprli notes. Seveda je bila glavna tema znova in spet otrok in vloga otroka v tem stoletju, ki je formalno proglašeno za stoletje otroka. Pogovarjali smo se o kršenju pravic otroka, o tem, da večina sploh ne dojema, kaj pomenijo na-

čela v deklaraciji... 8. načelo govori o pravici otroka, da ga vedno zagovarjamo in branimo, mu nudimo zaščito v vsakem času, mi pa prepogosto ravnamo ravno obratno.

ANDREJINA LJUBA ANEKDOTA

Čestitka ob 40. jubileju iz VVZ Zagorje:

Trden vrtec ima štiri podpornike: Pridne vzgojiteljice, MODRO ravnateljico, ubogljivega hišnika, obzirne ostale...

Ravnateljica Andreja je čestitko prebrala tudi malčkom, nakar se je eden od njih oglasil: "Saj ti nisi modra, ti si še vedno zelena! Imaš zeleno oblekco."

Andreja vidi v teh otroških besedah veliko, posrečeno simboliko, in prav taka doživetja ji prebujajo notranjo moč za nadaljnje delo.

Darja in Stane Hafnar

FRIZERSKI SALON

MAJDA KOZINA

DOVOLITE, DA
ZA UREJENOST VAŠIH
LAS POSKRBIJO V

FRIZERSKEM
SALONU

• lady •

Gornje Ložine 1
61332 Stara cerkev
Tel.: (061) 851-341

Gornje Ložine 1
Stara cerkev 61332
(v zgradbi Gostišča Dallas)

Delovni čas:
ponedeljek, torek,
sreda, petek
od 13. do 19. ure
in
četrtek, sobota
od 8. do 14. ure

DA NE BOSTE PO
NEPOTREBNEM
IZGUBLJALI ČASA
S ČAKANJEM, NAS
POKLIČITE!

Tel.: (061) 864-478

TRGOVINA, TEKSTIL, OBUTEV

BOBEK

TEL.: 061/852-329

Šalka vas 65, Kočevje

NOVO V ŠALKI VASI:

jeans hlače CASUCCI, UNICO
trenirke za odrasle in otroke
ženski čevlji
ženski semiš škornji
otroški zimski čevlji PETEJAN
usnjeni športni copati MADIGAN
igračke za otroke
moški in ženski puloverji
moško in žensko spodnje perilo
Pri večjem nakupu vam nudimo plačilo na
2 obroka.
POSEBNA PONUDBA MESECA
Pri vsakem nakupu v torek in četrtek vam
nudimo 5% popusta.
Obiščite nas in se prepričajte
9⁰⁰-12⁰⁰ 15⁰⁰-19⁰⁰ sobota 9⁰⁰-13⁰⁰

AVTOMOBILSKI DELI

v trgovini NAJA

AVTO SERVIS

DARKO
JAKOVAC

– avtomehanične in kleparske storitve
za vse vrste vozil

TAVRIA AVTOMOBILI

– prodaja in pooblaščen servis

REŠKA 11a, KOČEVJE, tel./fax 852-503

TRGOVINA

Pod kozovčkom

L. Vesel ☎ (061) 866-208

Zavrti 6, 61317 Sodražica

- PESTRA IZBIRA IZDELKOV IZ MESA
(tlačenke, hrenovke, šunke, pršut... mesarija
(Arvaj, Kmetič, MIP)
- PLENICE PAMPERS – 1799 SIT
- SVEČE VELIKE – 124 SIT (do razprodaje zalog)
- VSE ZA GOSPODINJSTVO IN MALE DOMAČE
ŽIVALI

POD KOZOVČKOM DOBITE VSE!

AVTO SERVIS

transakta-r

HUMEC 41, DOLENJA VAS

Nudimo kakovostne servisne usluge
(smo cenejši od konkurence)
Servis za vse znamke vozil

Tel.: (061) 864-166

AVTO DELI

ŠEŠKOVA 1a, RIBNICA

V prodajalni vam nudimo program

ZASTAVA,

in drugih avtomobilskih znamk.
Tel.: (061) 861-464

Stečajni upravitelj RIKO HOLDING-a Branko Drobnak

NISEM SANATOR

V začetku novembra so bili po nalogu stečajnega upravitelja Riko Holding-a že razčiščeni lastninski odnosi med holdingom in družbami, opravljena inventura ter izdan sklep o napotitvi 160 zaposlenih na holdingu z 12. novembrom na zavod za zaposlovanje. V telefonskem pogovoru s stečajnim upraviteljem Brankom Drobnakom smo dobili naslednje informacije:

Po pregledu situacije je ugotovljeno, da je vsa lastnina knjižena na Riko Holding, tako da so v stečajnem postopku tako upravna stavba, lakirica, centralno skladišče in t.i. zgradba 'soko 1'. V opravljeni inventuri holdinga so ugotovili 300 milijonov SIT t.i. inventurne razlike, v kateri je skrito marsikaj, stanje pa je osnova za razmejitev repromateriala in osnovnih sredstev med družbami in holdingom. Posamezne družbe repromateriala holdingu namreč niso plačevale, zato so tudi njegovi največji dolžniki. Od petka, 6. novembra je holding zaključil poslovanje kot d.o. in začel poslovati kot podjetje v stečaju, podobna usoda pa čaka tudi

rikove družbe v Ribnici. Njihovi dolgovi so namreč ob pomanjkanju naročil preveliki, zato naj bi bil narok za njihovo likvidacijo že 9. novembra. Nekaj možnosti za preživetje v dosednji organiziranosti naj bi imeli v Loškem Potoku in Ljubljani, v ostalih družbah pa naj bi se čimprej prijavili tisti, ki bi bili pripravljeni preko zasebnih podjetij vzeti objekte in stroje v najem. V zadnji fazi naj bi bil Riko obravnavan kot celovito podjetje v stečaju in bi se v enem kosu tudi prodajal. Narok za preizkus dolžnikov bo pred koncem leta, tedaj pa naj bi bilo tudi bolj jasno, kolikšna bo dejanska vrednost terjatev.

Podjetje v stečaju največ dolguje delavcem, ki bodo svoje zahteve podali kolektivno preko sindikata s pomočju rikovih strokovnih služb - zadostoval bo samo njihov podpis. V projekt oživljanja proizvodnje in s tem zmanjševanja brezposelnosti je vključeno tako ministrstvo za delo kot ministrstvo za industrijo (svetovalec Zdravko Urbič), vendar stečajni upravitelj dipl. oec. Branko Drobnak dodaja, da on sam ne nastopa v vlogi sanatorja, prav tako pa tudi ne v vlogi likvidatorja za rikove hčerinske družbe. Vse kar lahko stori je to, da zagotovi čim boljše pogoje za samozaposlitev ljudi z idejami.

Obkoljska cesta (pot?)

UPRAVNI ZAMRZNITVI SE OBETA ŠE VREMENSKA

Nova(obnovljena) cesta(pot) med vasmi Grivac in Kuželj ob Kolpi je v zadnjih tednih kljub dežju in blatu še vedno dvigala nemalo prahu. Kočevski izvršni svet je na tiskovni konferenci opozoril na zavajanje javnosti s strani nekaterih novinarjev in politikov z neresničnimi trditvami, da gre za množičen odpor domačinov proti posodobitvi poti, zeleni so sklicevanje na kolovoz iz časa Marije Terezije označili za neresno, Jazbinskovo ministrstvo pa je razveljavilo delno odločbo občine Kočevje o graditvi obkoljske ceste in s tem ustavilo graditev ceste.

Na tiskovni konferenci je predsednik kočevskega izvršnega sveta Alojz Petek imenoval vsega tri posameznike, ki naj bi nasprotovali nižinski trasi ceste. Fotografije, ki so bile prikazane na odboru za infrastrukturo in ki naj bi prikazovale Kolpo kot kanal, so bile po njegovem prepričanju posnete na hrvaški strani. Dr. Dušan Plut naj bi se sprenevedal tudi po mnenju predsednika kočevske skupščine Mihaela Petroviča, saj naj bi v času svojega predsedovanja v predsedstvu R Slovenije ne napravil ničesar, s čimer bi lahko preprečil sedanje zaplete. Zeleni-ESS so javno predstavili svojo t.i. višinsko varianto, ki naj bi potekala od Grivca naprej po

gozdni poti, nato pa po novi trasi z usekom in dvigom nivetete za okoli 150 m do vasi Laze ter nato do obstoječe poti do vasi Kuželj. Za to varianto naj bi Zeleni dobili pisno podporo 20 vaščanov vasi Grivac in KS Kostel. Na protestnem shodu v Kužlju so se Zeleni po lastnih izjavah prepričali o tem, da so glavni nasprotniki višinske variante vikendaši iz Lazov, ki so se jim pridružili necelovito informirani krajan. Prepričanje, da bo nižinska cesta prispevala k razvoju turizma, dr. Plut označuje za čisto iluzijo, višinska varianta pa naj bi bila tudi finančno zanemarljivo dražja. Zeleni zahtevajo sanacijo obrežja v prvotno stanje, zasluge pa si pripisujejo tudi

za razveljavitev delne odločbe občine Kočevje o graditvi obkoljske ceste, zaradi katere bi si morala občina pred nadaljevanjem del pridobiti lokacijsko in gradbeno dovoljenje.

Medtem, ko so v krajevni skupnosti Osilnica krajan s podpisi izrazili večinsko podporo nižinski varianti, pa precej osamljen boj proti, po njegovem mnenju načrtnem uničevanju tamkajšnjih krajev, bije predsednik KS Kostel mag. Staško Južnič. Sosednje kočevarske gospodarje obtožuje, da so s svojo nasilno povojno politiko do zgodovinsko upornega obkoljskega človeka povzročili, da se je število tamkajšnjega prebivalstva zmanjšalo za štiri petine. Predsednik IS Alojz Petek vali krivdo za po njegovih podatkih več kot polovično zmanjšanje prebivalstva v Zgornji Kolpski dolini predvsem slabim ali nikakršnim cestnim povezavam, v znamenju takšnih in drugačnih polemik pa so upravno že, vremensko pa še bodo, v kratkem zamrznjene vsakršne cestne povezave preko 500 ljudi z matičnim ozemljem. V teh razmerah se je bati le še totalne zamrznitve odnosov s sosedi, ki bi Osilničane porinile v naročje Hrvaški ali pa po drugi strani opravičila še bolj brezobziren buldožerski poseg v že tako ranjeno krajino.

S. H.

ZDRAVSTVO

Pripravlja in svetuje dr. Tihomir Odorčič

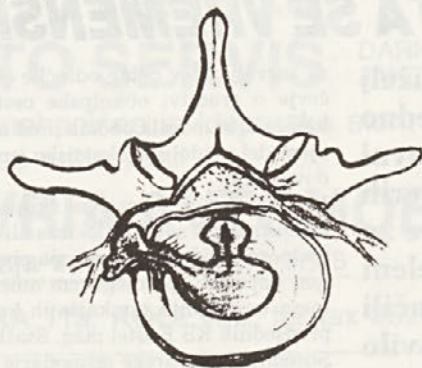
BOLEČINA V KRIŽU

Nekaj manj kot tretjina vseh izgubljenih delovnih dni gre na račun bolezni gibal. Najpogostejša med njimi je bolečina v križu. Dejstvo je, da temu najbolj prispeva način življenja sodobnega človeka: delo v še vedno neprimernih pogojih (prisilna drža, dvigovanje, neergonomski stroji...), posedanje pred televizorjem in splošno pomanjkanje aktivnega počitka ter spanje v premehkih posteljah. In s tem smo praktično izpolnili vseh 24 ur enega dneva.

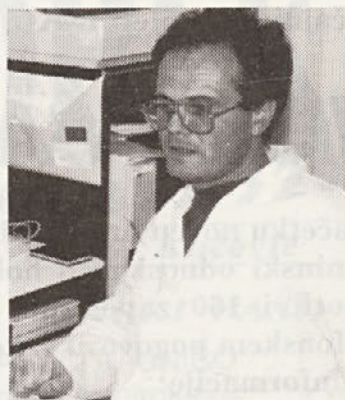
Funkcija in oblika hrbtenice

Glavna funkcija naše hrbtenice je podpiranje večjega dela naše telesne teže (glava, prsni organi, trebuh, zgornje okončine), ko smo v stoječem ali sedečem položaju. Kaj pa mi delamo? Zaradi malomarnosti, netreniranosti in včasih objektivnih pogojev, uporabljamo našo hrbtenico kot "pripomoček" (vzvod) za dvigovanje, ali jo z nepravilno držo zvijamo v vse drugo, samo ne v njeno fiziološko obliko.

In kakšna je njena fiziološka oblika? Če jo pogledamo s strani, izgleda kot dvojna črka S. Gledana od spredaj bi morala biti ravna. Sestavljena je iz koščenih vreten, med katerimi so prožne hrustančaste ploščice (medvretenčni diski). Pri hoji, teku ali skokih delujejo kot blažilci udarcev in tresljajev. Prav tako blažilno in vzmetno deluje že omenjena fiziološka zakrivljenost celotne hrbtenice. Vsak nenavaden ali nenaden pritisk na hrbtenico lahko povzroči, da obroček, ki obdaja medvretenčni disk, počni in se sredica diska izboči čez rob vretenca (glej sliko!).

Vzroki za bolečine v križu

Takle incident ni redek, vendar še vedno večina bolnikov, ki prihaja k zdravniku zaradi bolečine v križu, ni doživela tega hudega prolapsa diska. Zakaj jih potem boli križ? Obroček z leti popušča, se deformira in ne glede na to, da ni prišlo do njegovega poka, s svojo vsebino, tj. z vsebino hrustančne medvretenčne ploščice kronično in stalno pritiska na sosednjo korenino živca ter povzroča bolečine in druge znake draženja živca. V prvem primeru nenadnega poka in prolapsa medvretenčne ploščice zdravniki govorijo o herniji diski, ki v večini primerov terjaja kirurški poseg. V drugem, kroničnem primeru, pa pravijo, da gre za lumbalgijo ali za lumbosialgijo, če se bolečine in drugi znaki prenašajo na spodnjo okončino. Zdravljenje je usmerjeno bolj na blaženje bolečine in na krepitev mišic ob hrbtenici, čigar

izboljšana moč naj bi pomagala zmanjšati pritisk na medvretenčne ploščice.

Kako preprečiti bolečino ?

Sedaj nas vsekakor najbolj zanima, kaj napraviti, da do bolečine v križu sploh ne pride. Preventiva se začne že v otroških letih. Od pravilno obremenjene dijaške torbe in pravilnega razmerja med višino stola in delovne mize do ravnega ležišča in nasploh skrbi za stalno in pravilno pokončno držo otroka. Preden se odločimo za dvigovanje kakršnegakoli bremena se prepričajmo o njegovi teži in če smo ga sploh zmožni dvigniti! Rekreativno se in enakomerno krepimo vse mišice našega telesa, da si ne bo treba s hrbtenico "pomagati" pri delu in dvigovanju. Če pa že dvigujemo, počepnimo najprej z zavrzanim hrbtom, v tem položaju primimo breme in pričnimo dvigovati z mišicami nog in ne z mišicami hrbtenice. Zapomnimo si, mišice hrbtenice niso za dvigovanje, ampak za pokončno držo! Kupujmo takšno pohištvo, ki nam bo prineslo zdravje. Izogibajmo se mehkim sedežem, ki so pregloboki in nam ne dovolijo, da bi se usedli dovolj daleč nazaj. Preizkusimo novo sedežno pohištvo, preden ga kupimo. Pomembnejša od stolov je postelja, kajti v njej preživimo tretjino življenja. Najboljša postelja je ravna in trdna podloga obložena s tanjšo gobo (5 do 10 cm). Očitno je, da za zdravo in dobro spanje ni potrebna velikanska naložba, kot nam to včasih svetujejo razna reklamna sporočila.

Rad bi zaključil z besedami dobre in izkušene fizioterapevte: "Če bi ljudje nadaljevali s tistim, kar jih naučimo v zdraviliščih, v katera tako radi hodijo, in s tistim, kar jim pokažemo pri ambulantni fizioterapiji, se jim ne bi bilo treba nikoli več vračati k nam."

FITNESS
STUDIORTC
JASNICA

G. Ložine, ☎ 854-101

NUDIMO VAM NASLEDNJE STORITVE:

- Fitness vadba na napravah
- Savna
- Vodna in ročna masaža
- Organizirana vadba

Odprto: vsak dan od 16^h-22^h, sobota od 10^h-20^h

GRADBENIŠTVO

Pripravlja in svetuje Andrej Rus, inž. gradb.

ZAKON O "ČRNIH GRADNJA" "

Kot je bilo že napovedano v prejšnji številki časopisa, bo današnja stran namenjena zakonu o "črnih gradnjah", ki je bil izdan v začetku meseca aprila tega leta. Zakon nosi uraden naziv **ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU NASELIJ IN DRUGIH POSEGOV V PROSTOR**. Za tiste, ki bi si ga radi ogledali bolj podrobno, naj navedem, da je zakon izšel v Uradnem listu RS št. 18/93. Čeprav so glavne določbe zakona vsaj za veliko večino državljanov, ki so gradili objekt brez ustrezne dokumentacije, nekako že mimo (plačilo depozita), pa bodo za vse, ki posegajo v prostor, verjetno precej dolgoročne.

Zakaj je posegla država?

Seveda se ob vsem skupaj zastavlja vprašanje, zakaj je država posegla po takšnem načinu reševanja problema "črnih gradenj", ko pa vse od sprejetja Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, ki je veljal od 1. maja 1967, ni našla učinkovitega orožja v boju proti nedovoljenim posegom v prostoru. Del nedovoljenih gradenj je bila vsekakor tudi posledica pomanjkanja gradbenih lokacij in pa tudi neučinkovito delovanje inšpekcij. V največji meri pa je ravno inšpekcije ovirala neustrezna kaznovalna politika, kot posledica sprejete zakonodaje. Vendar kakorkoli sedaj gledamo na problem, zakon je bil sprejet in tudi velja. Načela demokratske družbe pa seveda vse zavezujejo k spoštovanju parvil igre, vsaj tako naj bi bilo v pravni državi. Sam osebno menim, da temu še ni tako in da bo potrebno mnogo dela in tudi časa, da se stvari vsaj malo uredijo.

Kaj je dovoljen poseg?

Kateri objekti so zajeti v zakonu kot nedovoljeni posegi v prostor? Najprej je potrebno poudariti, da objekti, ki so bili zgrajeni pred 1. majem 1967 ne zapadejo pod določbe tega zakona, saj do takrat lokacijsko dovoljenje ni bilo predpisano. Seveda mora investitor začetek gradnje dokazovati z dokumentacijo. Kot nedovoljeni poseg v prostor se ne šteje tisti poseg, za katerega ni potrebno pridobiti lokacijskega dovoljenja. To pravilo pa velja za izvajanje tekočih vzdrževalnih del na obstoječih objektih in napravah, za adaptacije, pri katerih se bistveno ne spreminja zunanost, zmožljivost, velikost ali namen objekta. Ravno tako lokacijsko dovoljenje ni potrebno pridobiti za potrebe postavitev začasnih objektov, ki so namenjeni sezonski turistični ponudbi ali prireditvam in za postavitev nagrobnih obeležij, ki so pomožni objekti. Kaj se šteje za pomožni objekt, pa z ustreznimi odloki določajo občine. Občina tako predpiše velikost, namen, vrsto in način gradnje pomožnega objekta.

Objekti so lahko za posamezno občino različni in zato navajam podatek za občino Ribnica, ki z odlokom dovoljuje velikost pomožnega objekta z maksimalno 20 m² bruto površine in seveda z določeno namembnostjo objekta.

Kaj je nedovoljen poseg?

Za vse vrste prej navedenih objektov torej ni bilo potrebno vplačati depozita. Za nedovoljen poseg v prostor se tako nedvomno štejejo vsi objekti, ki so zgrajeni brez ustreznega veljavnega lokacijskega dovoljenja. Ravno tako pa se za nedovoljen poseg v prostor štejejo tudi razne preureditve objektov (npr. sprememba lege objekta, sprememba dimenzij objekta po tlorisnem in višinskem gabaritu glede na pridobljeno gradbeno dovoljenje). Tako je objekt, za katerega je bil predložen tipski načrt in na osnovi tipskega načrta pridobljeno gradbeno dovoljenje, nedovoljen poseg v prostor, v kolikor so bile po pridobitvi gradbenega dovoljenja izvedene spremembe načrta.

(nadaljevanje prihodnjič)

Remih d.o.o.

podjetje za gradbeno ključavničarstvo

- Izvajamo vse vrste gradbeno-ključavničarskih storitev
- Izdelujemo kovinske konstrukcije, ograje, kovinska vrata, zaščitne okenske rešetke in kovinske stopnice
- Projektiramo in montiramo centralne kurjave in solarne sisteme z vašim ali našim materialom

GORENJE 72, 61332 Stara Cerkev,
☎ 853-952

VENMA

VZDRŽEVANJE ELEKTRO NAPRAV

ALBERT MRAK Konca vas 8, Stara cerkev

Tel./Fax 061/855 130

SERVIS

oljnih gorilcev, električnega ročnega orodja,
varilnih aparatov

MONTAŽA

toplotne tehnike in vseh vrst instalacij

POSEBNO UGODNA STORITEV

montaža obnovljenih oljnih gorilcev
WEISHAUP, ELKO, ERTL, HOFMAT..

OSTANIMO PRIJATELJI - ŽUR OB 3. OBLETNICI NOVIH NOVIC

Do največjega žura (vsaj zadnjih nekaj let) v Ribnici nas sicer loči še dobre pol leta, vendar se NOVE NOVICE in podjetje LE & MO že pospešeno pripravljajo na organizacijo tega spektakla. Naj že sedaj omenimo, da bo nastopilo preko petnajst skupin in ansamblov, poleg ribniško-kočevskih tudi nekaj znanih v Sloveniji. V današnji številki objavljamo zapis o ansamblu, ki je ponesel Ribnico v svet in ki že nekaj let kraljuje na področju narodno zabavne glasbe tako doma kot v tujini.

ANSAMBEL FRANCA MIHELIČA

Ni kraja v Sloveniji, ki še ni slišal za ansambel Franca Miheliča. Vseh uspehov ansambla žal na tej strani ne moremo podati, saj bi morali zdraven izdati še posebno prilogo. Navedli bomo le nekaj največjih prelomnic na njihovi glasbeni poti, ki so pomembne za njihov vzpon na sam vrh glasbenega sveta.

Ansambel je nastal leta 1968 v instrumentalnem triu: harmonika, kitara, bas z moško-ženskim pevskim duetom. Igrati so začeli na raznih plesih in zabavah, toda njihova pot se je začela kmalu strmo vzpenjati. Leta 1970 so po naključju pristali na tekmovanju narodnozabavnih ansamblov v Ljubljani in osvojili prvo mesto. Takrat so jih opazili ljudje iz glasbene redakcije radia Slovenija in že naslednje leto so pri založbi RTV Slovenija izdali svojo prvo long play ploščo s štirinajstimi skladbami. Plošča je naletela pri poslušalcih na izredno dober odmev, kar je bilo presenečenje tako za ansambel kot za založbo. Dobili so ogromno vabil z radia, televizije in nastopili tudi v oddaji Koncert iz naših krajev. Že prodaja prve plošče je nakazala, da bo dosegla število, ki si zasluži laskavo ime 'zlata plošča'. To je dalo ansamblu nov zalet in glasbe so se lotili skrajno resno. Vsako leto so poslali na tržišče novo ploščo in kaseto in vsaka je bila zlata. Najbolj jim je ostalo v spominu snemanje prve plošče, ki je bilo opravljeno brez mešalnih miz in mikserjev, torej zelo težavno.

Producent vseh skladb je g. Tomaž Tozon, ki je ansambel v tistih časih odkril kot glasbeni urednik radia Slovenija. Skladbe in aranžmaji z vseh dosedanjih plošč in kaset so delo vodje ansambla Franca Miheliča. Tekst za prvo ploščo je napisal Ivan Malavašič, vse ostale tekste pa piše prof. Ivan Sivec, ki se med ostalim ukvarja tudi s pisateljevanjem in novinarstvom na RTV-ju.

Ansamblu je uspelo najti svoj stil, zven, način igranja diatonične harmonike - petprstno igranje, ki ga je razvil Franc Mihelič in se zaslužno ponaša s tem odkritjem, dosežkom na glasbenem področju, ki se ga sedaj oprijemajo vsi harmonikarji.

V sedemdesetih letih so prihajali nastopi, uspehi, ki so zapisani z zlatimi črkami v njihove anale. Kot zastopniki Slovenije so nastopili v Beogradu ob 50. obletnici JRT in s slovensko pesmijo osvojili prvo mesto v takratni Jugoslaviji. Sledili so nastopi po vseh RTV hišah širom po Jugoslaviji. Leta 1977 so podpisali pogodbo za dvo-mesečno turnejo po ZDA in Kanadi. Nastopi so bili več kot uspešni. Po turneji so začela vabila kar deževati iz Avstrije in Nemčije. Posneli so tudi ploščo pri avstrijski družbi Dolomiten Records, ki je bila razen nekaj slovenskih skladb posneta v nemščini. Ploščo so takrat izdali tudi pri ameriški založbi CBS. Sedaj v tujini snemajo za firmo MCP iz Avstrije. Pri založbi RTV Slovenija so izdali 11 plošč in kaset, v tujini pa 14 plošč in kaset in 6 laserskih plošč. CD ploščo so posneli tudi pri nas leta '92 ob 20. obletnici aktivnega delovanja ansambla. Plošča in kasetata nosita naslov Naših 20 let.

Miheličev CD je bil pri založniški hiši RTV prvi prodan z zlato naklado. Kasneje sta zlati CD dobila le še Tomaž Domicelj in Andrej Šifrer. Precej zlatih plošč so prejeli tudi v tujini, na Dunaju zlati mikrofoni, kar sedemkrat so nastopili v znani, tudi pri nas gledani oddaji Musikantenstadl, ki jo vodi popularni voditelj Karl Molk. Nastopili so tudi v precej oddajah TV programov SAT1, RTL, ARD, ORF, RAI, SRG in na nemški nacionalni TV mreži ZDF v oddaji Melodije, ki prihajajo iz srca. Še vedno nastopajo v Avstriji, Nemčiji, Švici, Belgiji, na Nizozemskem, v Franciji in na Madžarskem.

Uspeh, ki je članom ansambla ostal najbolj v spominu, je nastop na Brdu pri Kranju leta 1978, kjer so igrali predsedniku Titu, kar so v takratnih časih ansambli in skupine lahko le sanjali. Istega leta so dobili preko revije Stop priznanje za najbolj popularen ansambel v Sloveniji. Ves čas so stali ob boku Avseniku in Slaku, ki je bil tudi Miheličev vzornik. Za naj uspeh štejejo poleg nastopov na Musikantenstadlu, zlatih plošč in kasete še ameriško-kanadsko turnejo...

V prihodnje načrtuje ansambel čimveč snemanj, izdaj kaset, nastopov v tujini in pri nas. 20. novembra bodo nastopili v Kamniku ob 40. letnici četrtkovnega večera, pravkar pa se mudijo na turneji v Švici. Za Kamnikom sledi Francija in počasi že prihaja njihov srebrni jubilej. In kdo vse so člani tega slavnega ansambla? To je instrumentalni kvintet z vokalnim duetom. Pred petimi leti sta se skupini pridružila še trobentač in klarinetist. Do takrat je bila zasedba z instrumentalnim triom in pevcema.

FRANC MIHELIČ je vodja ansambla in po njem nosi skupina tudi ime. Pravi, da je sedaj, pri 44 letih, za nastope in turneje v najboljši formi. Rodil se je v Sodra-

žici, kjer tudi stanuje. Po poklicu je trgovec, je pa že 13 let profesionalni glasbenik, pri ansamblu pa igra harmoniko.

SAŠO VAUPETIČ je doma iz Moravč, igra bas in bari-ton, šteje pa 36 let.

MILAN KOKALJ je tudi doma iz Moravč, igra kitaro, star je 41 let.

BOJAN ZEME je doma iz Vojnika, igra klarinet, dopolnil je 25 let.

ANDREJ ZEME je Bojanov brat, igra trobento in je s 23 leti najmlajši član ansambla.

BERNARDA MIHELIČA je v zasedbi pevka, doma iz Sodražice, njen rojstni kraj pa je Rakitnica.

FRANC LOVŠIN pomaga sestri Bernardi z vokalom, je iz Rakitnice, star 43 let.

Pri petju pomagajo z back vokali tudi Franc M., Sašo in Milan.

Vsi, ki ansamblu radi prisluhnete, se lahko oglasite pri vodji g. F. Miheliču v Sodražici, kjer imajo tudi vaje, ali pa ga pokličete po tel. 061/ 866-189 in izvedeli boste še marsikaj zanimivega o uspešnem ansamblu, na kate-rega je lahko ponosna vsa Ribniška dolina. Na uredništvu pa pričakujemo kup kuponov z Miheličevim ansamblom in, seveda, z vašim naslovom.

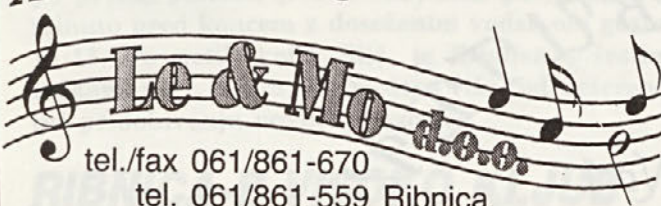
MARKO MODREJ

Popravek

V prejšnji številki je tiskarski škrat pomešal številke kontaktnega telefona skupine BISER. Pokličete jo lahko po tel. 851-778.

Lestvica

Audio studio & NOVE
NOVICE

1. FACES	2. UNLIMITED
2. LIFE	HADDAWAY
3. WHAT'S UP	4. NON BLONDES
4. GO TO GET IT	CULTURE BEAT
5. ZOOROPA	U 2
6. HIGHER GROUND	UB 40
7. ALIEN NATION	SCORPIONS

V kuponček napišite skladbo, ki vam gre trenutno najbolj v uho, ga nalepite na dopisnico in pošljite na naslov uredništva najkasneje do 20. 11. 1993. Ne pozabite pripisati svojega naslova! Med prispelimi kupončki bomo izžrebali 3 srečnejše, ki bodo prejeli kaseto, posneto z najnovejšo HIT glasbo studia Le & Mo. Lestvica je sestavljena na osnovi vaših glasovanj.

Glasujem za skladbo: _____

Prodajna mesta: VC Riba, Šolarček, Krempa na SŠ Kočevje

KOČEVSKI ROCK'N'ROLL

Kočevski rock'n'roll je prireditev, ki se je v soboto, 30. 10. 93 zgodila že drugič in ki ima namen, enkrat letno predstaviti čimveč lokalnih skupin rock značaja. Udeležbe so deležne predvsem mlade, neafirmirane skupine, kar je začetni korak k večji uveljavitvi in volji skupin do dela. Lani se je prireditev odvijala v kinodvorani, letos pa smo jo iz objektivnih razlogov premestili v prostore delavske godbe Kočevje, ki so se izkazali za bolj primerne.

Prvi so se ta večer predstavili MURVE, mlad, precej neuigran hardcore band. Močna volja in dovolj zanimive ideje so odlika tega benda, kvaliteta in poln izraz pa bosta ob takem tempu dela zagotovo še dosežena. FOBIA so nastopili prvič in zaslužno najbolj navdušili domačo publiko. Predstavili so se s štirimi pesmimi v čistem hard rock stilu, ki pa že namiguje na lasten izraz. Očitno se bomo morali na njih kar navaditi. K- SOUND XXX so takorekoč veterani na kočevski sceni. Njihova glasba se precej naslanja na tipičen zagrebški zvok začetka 80.-ih (Film, Prljavo kazalište...) in izročilo ameriških Pixies, vendar so samosvoji in preraščajo enostavno vmeščanje med te znane bende. Njihov alter-pop-rock je bil kar dobro sprejet.

Kot zadnja kočevska skupina so nastopili KNATE, rock zasedba, ki se je na domačem terenu že dobro vkoreninila. Fantje so med vsemi skupinami najbolj angažirani, ambiciozni in tudi najkvalitetnejši, manjka pa jim koncertnih izkušenj.

Večer so zaokrožili gostje s Ptuja, SLEAZY SNAILS, letošnji izbranci Novega rocka. Štajerci so znanilci slovenskega rocka za devetdeseta, saj se opirajo na psiha-delična sedemdeseta leta, kar je sicer danes trend, vendar so se znotraj teh okvirov dobro znašli in so z mešanjem Morissonove vokalne impresije ter trdega ritma dosegli lastno prepoznavnost. Od publike bi lahko dobili večji odziv, ta pa je bila žal že preutrujena. Sicer pa je znano, da maratonske prireditve ne dajejo stoodstotnega učinka, v primerjavi s krajšimi, jedrnatimi nastopi.

Tudi letošnji Rock'n'roll festival je uspel; dokazal je potrebo po takšni prireditvi in željo, da postane tradicionalen. Sicer pa ta mesec predvidevamo še koncert MI 3 in gostovanje Janija Kovačiča.

Večeri, ki jih prireja KUD "CZMK" v prostorih delavske godbe Kočevje, se običajno nadaljujejo s plesom in zabavo, zato vabimo mlade, da se nam pridružijo in nas obiščejo.

Dejan Ačimovič in David Šušel

STORITVENO PODJETJE

Marjan Zlodej

Profesional d.o.o.

Podgorska 4, Kočevje, delavnice Reška 25 (novi Itas) tel. 854-331

- vzdrževanje vseh vrst industrijskih strojev (stružnice, preše, škarje, mostovni žerjavi)
- servis bele tehnike in malih gospodinskih aparatov
- PONUDBA KOMPRESORJEV CECCATO – KOZMA
- batni in vijačni kompresorji, medicinski brezoljni kompresorji
- priprave pumpe, navoj priključka od 1/4" do 1", pretok zraka od 800 do 6000 l/min
- filtri za čiščenje zraka
- talne sklopke (stikala) od 800 DEM dalje
- varnostni in nepovratni ventili

Delovni čas od 8. do 15. ure

KINO KOČEVJE

11.-16. 11. 93

JURSKI PARK (pustolovski)

Režija: Steven Spielberg

Igrajo: Richard Attenborough, Laura Dern, Sam Neill, Jeff Goldblum
Pustolovščina ustvarjena 65 milijonov let

11.-16. 11. 93

PESJAN IN GLORIJA (romantična komedija)

Režija: John McNaughton

Igrajo: Robert de Niro, Uma Thurman, Bill Murray

19.-21. 11. 93

REKA POJE MI (drama)

Režija: Robert Redford

Igrajo: Craig Sheffer, Brad Pitt, Tom Skeritt, Emily Lloyd
3 NOMINACIJE – 1 OSKAR

19.-21. 11. 93

NUNE POJEJO (komedija)

Režija: Emil Ardolin

Igrajo: Whopi Goldberg

LES

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE, d.o.o.

LUISA ADAMIČA 10, RIBNICA, TEL.: 061/862-067

NUDIMO VAM:

- stavbno pohištvo INLES in LESNA
- lamelni parket
- furnirane in talne obloge že od 550 SIT/m² dalje
- domače keramične in klinker ploščice
- IZREDNO UGODNO (UVOZ IZ ITALIJE):
- tuš kabine od 13.600 SIT dalje
- keramične ploščice
- sanitarna keramika

Nudimo **PREVOZNE USLUGE** s tovornim avtomobilom!

MOŽNOST PLAČILA NA DVA ALI TRI ČEKE (BREZ OBRESTI)!!!

Trgovinsko podjetje

BELAMI d.o.o.

vas vabi v nov **DISKONT** v Željnah 4
(bivša gostilna Deržek)

Ugodno: PIVO zaboj 1.050,00

sladkor 82,20 SIT/kg

moka 41,00 SIT/kg

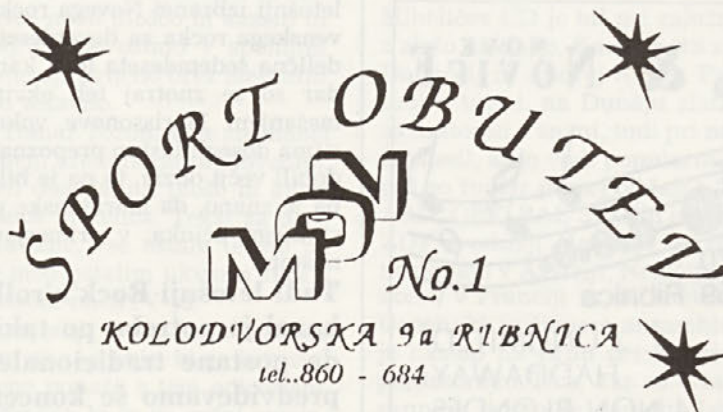
pralni prašek WEISSER RIESE 651,00 SIT/3 kg

Pestra izbira ostalih alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Prodaja po kosih ali zabojih. Veliki količinski popusti!

– del. čas: od ponedeljka do sobote od 7^h–18^h, nedelja 7^h–12^h

tel. služba 854-860, doma 853-822

**PESTRA PONUDBA MOŠKE, ŽENSKÉ IN OTROŠKE
ITALIJANSKE OBUTVE**

ženski salonar že za 2000 SIT

ženski visoki semiš škornji 5900 SIT

moški čevlji že od 3000 SIT dalje

BUNDE DOLOMIT (PRAVI PUH) SAMO 10.000 SIT

**VELIKA IZBIRA OTROŠKIH COPATOV – PRIMERNO
DARILO ZA MIKLAVŽA**

S čolni po poplavljenih poljih**PO VODI OD DOLENJE VASI DO MRTVIC**

'Nobena stvar ni tako slaba, da bi ne bila za kaj uporabna', se glasi star rek, ki so ga sebi v prid obrnili štirje kočevski možje v čolnih. 25. oktobra so se po večdnem naluvi odpravili po poplavljenem polju in goščavi od Dolenje vasi proti Kočevju in prišli po vodi do Mrtvic. Vinko Zajec, Marjan Zajec, Primož Ogorelec in Simon Lesar so bili prvi, ki so se lotili drznega podviga po deroči vodi skozi gozd in grmovje. Prevozili so pot od Dolenje vasi med Jasnico in Svinjskim gričem ter pod železniško progo do izvira Zadnje Rinže, potem pa spet pod progo mimo Ložin do Mrtvic. Tu jih je, opraskane in premočene, zalotil mrak, zato so načrtovano pot do Dolge vasi skrajšali že precej pred Kočevjem. Doživeli so povsem novo izkušnjo, ki kljub temu, da so vajeni kolpskih brzic, ni bila lahka. Zato ob poplavih to ribniško-kočevsko vodno pot odsvetujejo morebitnim posnemovalcem-začetnikom.

ROKOMET**ZAPOREDNI ZMAGI RIBNICE**

Prvi postavi ribniških rokometashev sta zadnji dve zmagi prišli kot naročeni. Začetni porazi bi lahko skupaj s prekinitvijo sponzorske pogodbe resno ogrozili boj za obstanek v prvi državni ligi, a so nakopičene težave kot kaže dodatno stimulirale fante, da so pokazali vse kar znajo. V športnih krogih in medijih še vedno odmeva zamaga proti favorizirani Pivovarni Laško prvo sredo v novembru na domačem terenu (21:19). Celjski rokometasi naj bi bili s porazom sicer prikrajšani za skupaj 5.000 DEM, vendar je ta neuspeh kmalu zatem zasenčila zmaga v Švici in s tem vstop med osmerico evropskih prvakov.

Ribnica je zmagala tudi tri dni kasneje v Prekmurju, kjer Veliki Nedelji ni uspelo obdržati vodstva po prvem polčasu (10:7), obe točki pa je izgubila minuto pred koncem z doseženim vodstvom gostov 14:15. Po petih kolih SRL je Ribnica s šestimi točkami na 7. mestu, kar moštvu viša tudi reference pri pridobivanju novih sponzorjev.

RIBNICA-B VISOKO KLJUB PORAZOMA

V III. SRL mlada ekipa ribniških rokometashev v zadnjih srečanjih ni imela takšne športne sreče kot njihovi starejši klubski kolegi. Najprej jih je doma premagal Sviš iz Ivančne Gorice (18:19), potem pa v gosteh še Sežana (28:11). V prvem delu so vsega skupaj utrpeli le tri poraze, kar je velik uspeh za najmlajšo ekipo v ligi.

Stojijo od leve proti desni: trener Božo Karpov, Rok Henigman, Klemen Ivanc, Lovro Zbašnik, Damjan Škaper, Rajko Đukič. Čepijo: Stane Šilc, Sašo Kersnič, Natan Hojč, Simon Bartol in Franc Pajnič.

KOČEVKE V PRVEM DELU BREZ PORAZA

Rokometashe v I.SRL so končale prvi del, na vrhu lestvice šestih ekip boljše modre skupine pa so se utrdile z vsemi možnimi točkami. V predzadnjem kolu so v Mariboru premagale Hoby program Bra-

nik s 30:23, v zadnjem pa v Ribnici visoko tudi Mlinotest s 35:27. Nemalo zaslug za uspehe Kočevja imata tudi Ukrajinki Gorbunova in Burjakova, prva kot organizatorka igre, druga pa kot odlična strelka.

NOGOMET**KLJUB PREJETEM GOLU OBE TOČKI**

Dom Kaffe je bil po zapravljenih priložnosti sodeč za nogometaše Avto Buma v 11. kolu II.SNL dokaj neugoden nasprotnik, srečanje pa se je v gosteh kočalo brez golov. V 12. kolu so na domačem terenu prejeli prvi gol po skoraj 1000 minutah igre, pa še tega iz enajstih metrov. Nafti so v Kočevju v zameno za prejeti gol kar štirikrat zatresli mrežo (Rajšl, Stojanovič, Bošnjak in Struna). Z 19. točkami ima Avto Bum točko naskoka pred Korotanom in tri točke pred Turniščem.

ODBOJKA**LIK - TILIA ZMAGUJE**

V prvih treh kolih so odbojkarice LIK-Tilie v I.SOL iztržile 4 točke, to pa po zaslugi zadnjih dveh zmag. Hobby Program Branik so v gosteh porazile brez izgubljenega niza z 0:3, doma pa so teden dni kasneje premagale Mislinjčanke s 3:1.

PAN - KOVINAR BREZ PORAZA

Obojkarji kočevskega Pan Kovinarja po petih kolih II. SOL še niso utrpeli poraza, zadnjo zmago pa so s 3:2 iztržili doma proti Izoli. Prvo mesto na lestvici delijo s Šempetrom, Olimpijo II. in Brezovico.

AVTOMOBILSKA IZLOŽBA AGATON d.o.o. Ribnica

Podružnica Ribnica, Šeškova 42, tel. 861-488, telefax 860-653, odprto od 9. do 13. ure
in od 15. do 18. ure, sobota od 9. do 12. ure

KREDIT IN LEASING Z 10 % PODRAŽITVIJO KREDITNE OSNOVE

OPEL

SEAT

Gruppo Volkswagen

OPEL ASTRA 1.4i GL 82PS,	
5 vrat	26.400 DEM
z dodatno opremo	
OPEL VECTRA 1.6i GL že za	30.500 DEM
z dodatno opremo	
OPEL VECTRA 1.6i GL 5 vrat	31.500 DEM
z dodatno opremo	
OPEL VECTRA 1.6i GL	
DIAMOND	34.400 DEM
z vso dodatno opremo	
OPEL ASTRA GSI 2.0i 115 PS	38.900 DEM
z vso dodatno opremo	
OPEL ASTRA GSI 2.0i 115 PS	
z metalno barvo in sončno streho	40.700 DEM
OPEL CALIBRA 2.0i 115 PS	48.900 DEM
OPEL CALIBRA 2.0i 16V	54.500 DEM
z metalno barvo in vso opremo	

SEAT TOLEDO 1.6i CL	25.550 DEM
SEAT TOLEDO 1.9 TD GL z metalic	29.500 DEM
SEAT TOLEDO 1.9 TD GLX z metalic	30.500 DEM
IBIZA 1.3i CLX 5 vrat z metalic	22.080 DEM
IBIZA 1.3i CL 5 vrat	20.500 DEM

VSA OSTALA SEATOVA VOZILA PO NAROČILU
VSE CENE SO DO REGISTRACIJE IN VSI AVTOMOBILI SO NA ZALOGI TER NA OGLED.

MELAMIN

Kemična tovarna Kočevje p.o.
TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO
Tomšičeva 9, tel.: 853-133, fax 853-344

MELALES – premaz in zaščita lesa 5 kg 1380 SIT
10 kg 2300 SIT

MELLAK za ladijski pod
SIJAJ 4 kg 2600 SIT
MAT 4 kg 2700 SIT

MELALED hladilna tekočina 3 kg 540 SIT
5 kg 840 SIT

podstrešne stopnice • okna • katalogska prodaja
pohištva (20 % popust pri gotovinskemu plačilu!)

otroška trenirke 1900 SIT
ženske jakne 1800 SIT
visoki semiš škornji od 4300 do 5900 SIT
otroške jeans jakne, trenirke DUNLOP, tenis copati
LOTO...

URBAN

AVTOPRODAJA IN SERVIS

Nudi ugodne cene novih vozil in
kvalitetnih servisnih storitev za:

Gallusovo nabrežje 10
61310 RIBNICA
tel.: 061/861-857
fax.: 061/861-858
VSAK DAN od 8-12h
in 15-17h

A) VOZILA ŠKODA – PLAČAJ-ODPELJI

	SIT
– ŠKODA FAVORIT 135 LX/KAT	908.383,00
– ŠKODA FAVORIT 135 GLX/KAT	995.878,00
– ŠKODA FORMAN 135 LX/KAT	997.645,00
– ŠKODA FORMAN 135 GLX/KAT	1.076.210,00
– ŠKODA FORMAN 135 LX/KAT	1.028.019,00

CENE SO S PROMETNIM DAVKOM

B) VOZILA CITROEN – CIMOS

– CITROEN AX CABAN 1.1i	1.020.000,00
– CITROEN AX FIRST 1.1i	980.000,00
– CITROEN AX 1.1i TRE	1.090.000,00
– CITROEN ZX AVANTAGE 1.4i	1.559.000,00
– CITROEN ZX AURA 1.6i	1.685.000,00
– CITROEN XANTIA 1.8i SX	2.130.000,00
– CITROEN XANTIA 2.0i VSX	2.655.000,00

CENE SO BREZ P. D.

**V RAČUN JEMLJEMO RABLJENA VOZILA in
NUDIMO UGODNE KREDITNE POGOJE!**

VABIMO VAS

**V KAVA-BAR *RIBA*,
KJER SE BOSTE V PRIJETNEM
VZDUŠJU OKREPČALI OB PESTRI
IZBIRI PIJAČ**

Video center *RIBA* vam priporoča:

1. UNFORGIVEN
(C. Eastwood) – western	6. DAMINA IGRA
akcija
2. KRVAVA MARY
(A. Parillaud) – triller	7. VRNITEV V PRIHODNOST
(Michael J. Fox) – zf
– komedija
3. VSE NAJBOLJŠE
ZA MOJ ROJ. DAN
grozljivka	8. McQ
(J. Wayne) – akcija
4. PIRANHE 2
grozljivka	9. NAREDNIK BO ZNOREL
komedija
5. POVRATNI OGENJ
(K. Russel) – akcija	10. MLADI MAFIJCI
(R. Grieco) – akcija

Delovni čas:

9.00–11.00, 15.00–21.00
sobota: 9.00–12.00, 17.00–21.00
nedelja zaprto

AVGUST ČIČEK, Kolodvorska 1, 61310 Ribnica
Tel.: 061/860-847

AUTOGEMMA

TRGOVINA, ZASTOPANJE, IZVOZ-UVOZ, PROIZVODNJA, KOČEVJE d.o.o.

Ljubljanska 75
61330 KOČEVJE
telefon n.c.: 061/851-402

VELEPRODAJA in MALOPRODAJA

izdelkov iz celotnega programa olj in maziv
RAFINERIJE ÖMV – MAPETROL MARIBOR

NOVOST!

**Liquid
Motor
Management**

KVM gostinstvo
in turizem d.o.o.
Vas
vabi:

- v restavracijo KRONA, ki nudi malice (ugodno – 230 SIT!) – kosila – pizze – hot dog – hamburger – sladoled
- v KLUB 111 na slovesna poslovna in slavnostna kosila in večerje – v petek in soboto na zabavo in ples z živo glasbo
- v trgovine KVM, ki nudijo v vseh poslovalnicah akcijske prodaje hrane in pijač – v samopostrežni trgovini v IDEAL-u pa dobite sveže meso (odojek, janček, pripravljeno meso za žar) in vse ostale vrste mesa

UGODNO:

Zamik čekov nad 2.000 SIT je 15 dni, nad 5.000 SIT pa 30 dni!

ZARADI VAS

Kočevje, Ljubljanska 18, d.d.
Tel.: 061/851-136, telefax: 851-135

**ново v prodajalni
GALANTERIJA**

Technic

Kozmetične kolekcije:

ELLEN BETRIX za dame

CLERSIL za najstnike

OLD SPICE za moške

VELEBLAGOVNICA KOČEVJE d.o.o.

**MESEC
UGODNIH
NAKUPOV**

v novembru prinaša veliko izdelkov
po ugodnih cenah, med njimi:

- 24 delni jedilni pribor	3.990 sit
- skodelice za belo kavo	1.190 sit
- vrtljiv otroški stol	5.290 sit
- LEGO model 6663	1.029 sit
- LEGO 6668, 6879	1.390 sit
- avdio kasete C60	135 sit
- avdio kasete C90	164 sit
- volna URŠKA	1.990 sit
- mandarine 1kg	139 sit

KDOR IŠČE, TA NAJDE ... V NAMI

Mercator
Kmetijsko
gospodarstvo
Kočevje d.o.o.

NOVO!

VALENTIN

ima ključ od korenin
Uporabno gnojilo za gnojenje
vrtnin, rezanega cvetja, okrasnih
grmovij, sadja, trte in lončnic!
Izredno ugodna promocijska ce-
na.

Informacije in nakup na farmi
Mlaka tel. 851-220. Vaša zemlja in
rastline, bodo hvaležne vam in

VALENTINU